

İ.D.V. ÖZEL BİLKENT İLKOKULU
OKUL ÖNCESİ BÖLÜMÜ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ VELİ BÜLTENİ-7

YAZ TATİLİ GELİYOR!

Tatil dönemi yaklaştıkça; fikriyle bile içimizde bir kıpırtı oluşur, yüzümüzü bir gülümseme kaplar ve kendimizi mutlu hissederiz. Bir an önce tatilin başlaması için sabırsızlanırsınız.

Öğrencilerimizde oldukça yoğun ve yorucu geçen bir okul döneminin ardından o özledikleri güne, tatile yakında kavuşuyorlar. Bizler, kendimiz için nasıl tatil hayalleri kuruyor ve planları yapıyorsak çocuklarınızda tatil planları hazırlıyorlar. Ancak onların planları; tüm gün televizyon seyretmek ya da bilgisayar oynamak olabiliyor.

Tatil, doğal olarak herkes için ayrı bir anlam taşır. Bir anlamda tatil, kişiler hangi anlamı yüklemek istiyorsa odur diyebiliriz. Tatil yapmak bir kültürdür. Bu nedenle, hem ailelerin hem de çocukların kendilerine özel bir "tatil kültürü" geliştirmeleri tüm yaşamları boyunca önemli bir kazanım olacaktır. Çocukların tatil alışkanlıklarını şekillendirirken, tatilin anlamı üzerinde de konuşulmalı ve bir tatil bilinci geliştirilmelidir. Bu bilinç, çocuğun gelecekte de yapacağı tatillerin verimliliğini artıracaktır.

Bütün farklılıklarına rağmen, tatili şekillendirecek belirli ana fikirlerden söz edilebilir. Buna bağlı olarak diyebiliriz ki tatil;

- Dinlenmek, eğlenmek ve olumlu duygularımızın keyfini çıkarmak demektir.
- Kendine zaman ayırarak, kişisel gelişim için değerlendirilecek bir zaman demektir.
- Akademik performansın değerlendirilmesi ve yeni döneme daha hazır bir halde başlanması için bir fırsat demektir.
- Aile içi paylaşımları artırıp zenginleştirmek demektir.

Tatil dönemi, çocuklar için her gün yapmak zorunda kaldıkları işlerden uzaklaşmak için bir fırsattır. Anne-baba olarak doğru bir yönlendirme yapmak, hem keyif alacakları hem de kişisel olarak gelişimlerini destekleyecek fırsatlar sunmak önemlidir.

Tatili Değerlendirirken Nelere Dikkat Edilmelidir?

- Tatil günlerinin tamamen planlanması ya da tümüyle plansız geçirilmesi doğru değildir. Plansızlık tatili verimsizleştireceği gibi, aşırı planlılık da tatilin eğlendirici ve dinlendiriciliğini ortadan kaldırır.
- Tatilde yapılacak etkinliklerin çeşitlilik içermesine özen gösterilmelidir. Bir gün arkadaşlarla gezmek, bir gün anne-babayla paylaşımda bulunmak, bir gün sinemaya gitmek, bir gün hayvanat bahçesine gitmek gibi. Tatil günlerini, sadece bir iki faaliyetle sınırlandırarak geçirmek ve günlerce bu faaliyetleri yapmak doğru değildir.

- Tatil, ilgi alanları ve hobiler için harika bir fırsattır. Hayvanlar, bitkiler, deniz kabuğu koleksiyonu yapma, maket yapma vb. özel bir ilgi alanına zaman ayırmalıdır.
- Bir anlamda tatil, yapamadıklarımızı yapma zamanıdır. Bu nedenle, çocuğunuzla eksikliğini hissettiğiniz ve ihtiyaç duyduğunuz faaliyetlerin neler olduğunu önceden belirlemeli ve belirli ölçüler içerisinde bunları tamamlayarak, ruhsal yönden tatminimizi sağlamalıyız. Böylece, çocuğunuzun yeni öğretim yılına daha dingin ve motivasyonunu olumsuz etkileyecek şeylerden kurtulmuş olarak başlaması da mümkün olur.

Tatilde Neler Yapılabilir?

- **Anne-çocuk, baba-çocuk yürüyüşleri yapılabilir:** Çocukların bir çoğunun, yaşları ne olursa olsun en sevdiği şeylerden biri anne ve babasıyla özel bir zamanı paylaşmaktır. Bu paylaşımlar çocukların kendilerini çok özel hissetmesine neden olmakta ve anne-babasına karşı olumlu duyguları çok güçlenmektedir. Anne-baba, belirli zamanlarda çocuklarına "Hadi seninle bugün birlikte yürüyüş yapalım." diyerek anne-oğul, baba kız ya da anne-kız, baba-oğul ikilisi olarak yürüyüşe çıkmalıdır. Yürüyüş esnasında, sohbet etmek, onu dinlemek ve konuşmasını sağlayacak küçük sorular sormak harika sonuçlar verecektir.
- **Sinema, tiyatro, konsere vb. gidilebilir:** Tatil günlerinde yapılan en doğru ve klasik etkinliklerden biri de sinema, tiyatro ve konsere gitmektir. Tatil günlerinde vizyonda olan film, oyun ve konserlerle ilgili önceden çocukla birlikte seçimler yapılmalı ve bu plan dahilinde gündemdeki programlar izlenmelidir. Programlara katıldıktan sonra da çocukla birlikte üzerinde konuşmalar yapılmalıdır. Bu konuşmalarda, özellikle çocuğa, "Sen bu film/oyun hakkında ne düşünüyorsun?", "Film/oyundaki şu karakterin davranışları sana nasıl geldi?" gibi sorular sorarak onun fikir yürütmesi desteklenmelidir.
- **Daha önce gidilmemiş ilgi çekici bir yere gidilebilir:** Çocukla birlikte, daha önceden gidilmemiş ve ilgi çekici yerler incelenebilir ve birkaç tanesine gidilmesi için planlama yapılabilir. Gidilecek yerler, bulunduğumuz yerin çevresindeki yerler olabilir. Bu, bir mağarayı incelemek, tarihi bir eseri ziyaret etmek, müzeye gitmek, hayvanat bahçesine gitmek, bir mimari eseri incelemek, petshopa gitmek, bilim müzesine gitmek vb. olabilir. Tabi ki bu tercih de çocuğun istekleri çerçevesinde yapılmalıdır.
- **Aile büyükleri ziyaret edilebilir:** Ailede, büyükanne, büyükbaba, amca, dayı, teyze, hala gibi yaşı büyük olan ve uzun süredir gidilmeyen akrabalar varsa, çocuğun da fikri alınarak ziyaretler düzenlenebilir ve ziyaret kültürünün de yerleşmesi sağlanabilir.
- **Yeni arkadaşlarla tanışacak ortamlara girilebilir:** Tatil süresince, yeni sosyal ortamlara girmesi sağlanabilir. Böylece yeni arkadaşlıklar kurma, ilişki başlatma ve sürdürme becerileri güçlendirilmiş olur. Çocuğun gireceği sosyal ortamların elbette bir yandan çocuğun tercihlerine uygun olması, öte yandan ailenin de kontrol edebildiği ortamlar olması gerekir.
- **Günlük kısa tekrar ve pekiştirme çalışmaları yapılabilir:** Çocuğunuzun okul döneminde öğrendiği bilgiler ve kazandığı beceriler, eğer hiç tekrarlanmazsa kısa sürede gerilemeye başlar. Bu nedenle, bir sonraki öğretim dönemine de hazırlıklı gelmesi açısından tatilin keyifli yanını bozmadan günlük kısa tekrarlar ya da pekiştirmeler yapılması uygundur.
- **Kişisel hobilere zaman ayrılabilir:** Kişisel hobileri olan çocuklar bunlara zaman ayırmalıdır. Eğer belirli bir hobi yoksa, geliştirilmeye çalışılmalıdır. Bu amaçla, bir hayvan beslemek, çiçek yetiştirmek, fotoğraf çekmek, enstrüman çalmak, koleksiyon yapmak vb. hobiler, çocuğun ilgi alanlarını ve duygularını zenginleştirerek kendi dünyasında farklı pencerelerin açılmasını sağlayacaktır.

- **Denenmemiş olan şeyler denenebilir:** Her insan için farklı bir şeyi denemek ve yapmak her zaman ilgi çekici olmuştur. Bu nedenle, çocuklara, tatil öncesi dönemde yapmadığı bir şeyleri yapma fırsatı sunulmalıdır. Bu çerçevede, çocuğun tercihleri de dikkate alınarak yapabileceği farklı etkinlikler sunulabilir ve bunlar üzerinde konuşarak tatil süresince bir ya da bir kaçının yapılmasına çalışılmalıdır. Örneğin teleskopla gökyüzünü incelemek, şarkı söyleyip kaydetmek vb. Çocuğun yapmaktan hoşlandığı faaliyetler dikkatle izlenerek, çocuğun yetenek, ilgi ve yönelimleri hakkında bilgi sahibi olunmalıdır.
- **Yaz okullarına gönderilebilir:** Tatilin tümü olmamak kaydıyla çocuğunuzun yaşına, yeteneklerine ve ilgi alanlarına göre belirlenmiş bir yaz okulu tercihi, fiziksel ve sosyal gelişimi açısından faydalıdır.
- **Birlikte kitap okuma saati yapılabilir:** Kitap okumak, çocuğunuzun okuma becerisine alt yapı oluşturacak dinleme, anlama becerisini geliştirir ve sözcük dağarcığının zenginleşmesine katkıda bulunur.

İlkokul 1.Sınıfa Başlayacak Öğrenciler İçin

Yaz tatilinden sonra ilkokul birinci sınıfa başlayacak öğrencilerimizin bu deneyimi, yaşamlarındaki önemli dönüm noktalarından biridir. Bu zamana kadar uyum sağlamayı başardıkları, kendilerini kabul ettirdikleri anaokulu ortamından ayrılarak değişik özellikler taşıyan ilkokul ortamına geçiş çocuklar ve aile için belli bir uyum sürecini gerektirir. Anaokulundan arkadaşlarıyla birlikte ilkokula

geçecek öğrencilerimiz için bu süreç elbette ki daha kolay gerçekleşecektir.

İlkokul, çocuk için yepyeni bir sosyal çevredir. Çocuğun ilkokula başlarken zihinsel olarak hazır olmasının yanısıra, duygusal ve sosyal olarak da hazır olması önem taşımaktadır. Çocuk ilkokula gitmek için hem heveslidir hem de yanıt aradığı bir çok soru nedeniyle kaygılıdır. İlkokula başlamadan önceki dönemde ailenin çocuğunu ilkokul hakkında bilgilendirmelidir. Ancak, ailenin ilkokul hakkında vereceği bilgiler, çocuğun çok yüksek beklentilere yönelmesine neden olmamalıdır. Çocuk ilkokula başladığında kendine anlatılan yaşantılarla karşılaşmaz ise, hem hayal kırıklığına uğrar hem de ailesine olan güveni sarsılabilir. Çocuğa mümkün olduğu kadar ön yargısız ve gerçekçi bir şekilde bilgi verilmelidir.

Çocuklar, aynı anda birkaç değişikliği yaşamak durumunda kaldıklarında yeni durumlara adapte olmakta uzun bir süreye ihtiyaç duyarlar. Örneğin okula başlama döneminde evin taşınması, anne ya da babanın uzun süreli evden ayrılmasına neden olacak ayrılıklar gibi. Bu nedenden dolayı çocuğun okula başlama döneminde olası problemleri kontrol altına almak için, yaşamsal etkinliklerin daha sakin tutulmasına özen gösterilmelidir.

Okul için yapılan hazırlıklarda çocuğun aktif bir rol alması, örneğin malzeme alışverişine katılması çocuğunuza yavaş yavaş kendi içsel hazırlığını yapması için fırsat sağlayacaktır.

Okullar açılmadan en az bir hafta önce, ev düzeni, okul zamanındaki düzene benzer hale getirmek, uyku ve televizyon izleme saatlerini ayarlamak önemlidir. Tatil dönüşünde ailenin çocuğun tatil rehabetinden çıkmasına yardımcı olması (okullar açılmadan belli bir süre önce eve dönmüş olmak, hazırlıkları tamamlamak, günlük düzeni okul zamanı düzenine göre planlamaya başlamak gibi) çocukların yeni döneme uyum sağlamasını kolaylaştıracaktır.

Ailece mutlu, neşeli ve huzurla geçecek güzel bir tatil yaşamamız dileğiyle...

Kaynakça

1. Aydın, Oktay Yrd.Doç.Dr., "Çocukların Tatilini Fırsata Çevirin", 28.05.2015, www.saglikekibi.com.
2. "Yaz tatili yaklaşırken", 28.05.2015, www.nds.k12.tr